

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	2
1. MAJETEK ÚČETNÍ JEDNOTKY	7
1.1. Dělení majetku	7
1.2. Příklady na členění majetku	7
1.3. Dlouhodobý hmotný majetek (DLHM)	8
1.4. Dlouhodobý nehmotný majetek (DLNM)	8
1.5. Zásoby	8
1.6. Zdroje krytí majetku	9
2. ROZVAHA ÚČETNÍ JEDNOTKY	9
2.1. Příklady na zařazení aktiv a pasiv	9
2.2. Rozvaha - její využití	10
2.3. Změny v rozvaze – příklady	10
2.4. Základní vztah v rozvaze, výpočet základního kapitálu	11
2.5. Sestavení rozvahy	12
3. ROZDĚLENÍ ÚČTŮ, ZPŮSOB A POUŽITÍ ZÁPISU NA JEDNOTLIVÉ ÚČTY 13	
3.1. Účet v soustavě účetnictví	13
3.2. Použití směrné účtové osnovy pro podnikatele, účtový rozvrh (osnova) účetní jednotky	14
3.3. Rozvahové účty	15
3.4. Výsledkové účty	16
3.5. Závěrkové účty	17
3.6. Souvztažnost a podvojnost v zaúčtování, účtový předpis	19
3.7. Účetní doklady a knihy v účetnictví	21
4. OCEŇOVÁNÍ MAJETKU	22
4.1. Oceňování majetku	22
4.2. Oceňování zásob stejného druhu, při výdeji ze skladu	22
4.3. Příklad na metodu FIFO	24
4.4. Příklad na metodu Váženého aritmetického průměru	24
4.5. Příklad na oceňování v pevné ceně	24
5. ÚČTOVÁNÍ MATERIÁLU ZPŮSOBEM „A“	25
5.1. PF za pořízení materiálu	25
5.2. PF + DPH za pořízení materiálu	25
5.3. Platba přijaté faktury z běžného účtu, hotově	26
5.4. Příjemka materiálu na sklad	27
5.5. Výdejka materiálu ke spotřebě	28
5.6. Výdejka materiálu k prodeji	28
5.7. VF za prodej materiálu + obchodní marže	29
5.8. VF za prodej materiálu + obchodní marže + DPH	30
5.9. Úhrada VF na běžný účet, hotově	30
5.10. Inventarizační rozdíly	31
5.11. Zaúčtování na konci roku	31
5.12. Souvislé příklady na zaúčtování materiálu způsobem „A“	32
5.13. Celkové schéma zaúčtování	35
6. ÚČTOVÁNÍ ZBOŽÍ ZPŮSOBEM „A“	36
6.1. PF za pořízení zboží	36
6.2. PF + DPH za pořízení zboží	36
6.3. Platba PF z běžného účtu, hotově	37
6.4. Příjemka zboží na sklad	38

6.5. Výdejka zboží k prodeji.....	39
6.6. VF za prodej zboží + obchodní marže.....	39
6.7. VF za prodej zboží + obchodní marže + DPH.....	40
6.8. Úhrada VF z BÚ, hotově.....	41
6.9. Inventarizační rozdíly.....	41
6.10. Zaúčtování na konci roku.....	42
6.11. Souvislé příklady na účtování zboží varianta „A“.....	42
6.12. Celkové schéma zaúčtování.....	45
7. ÚČTOVÁNÍ ZÁSOB VLASTNÍ VÝROBY.....	46
7.1. Příjemka výrobků na sklad.....	46
7.2. Výdejka výrobků k prodeji.....	46
7.3. VF za prodej výrobků.....	47
7.4. VF za prodej výrobků + DPH.....	47
7.5. Úhrada VF na běžný účet, hotově.....	48
7.6. Přírůstek a úbytek nedokončené výroby.....	49
7.7. Přírůstek a úbytek polotovarů vlastní výroby.....	49
7.8. Souvislé příklady na zásoby vlastní výroby.....	49
7.7. Celkové schéma zaúčtování.....	51
8. ÚČTOVÁNÍ MATERIÁLU ZPŮSOBEM „B“ PŘÍKLADY.....	52
8.1. Příklady na materiál.....	52
8.2. PF za materiál + DPH.....	53
8.3. Platba PF z běžného účtu, hotově.....	54
8.4. Účtování dodávky materiálu bez faktury od dodavatele.....	55
8.5. Prodej materiálu.....	55
8.6. VF za prodej materiálu + obchodní marže.....	56
8.7. VF za prodej materiálu + obchodní marže + DPH.....	56
8.8. Úhrada VF na běžný účet, hotově.....	57
8.9. Inventarizační rozdíly.....	58
8.10. Převod PZ k 1.1. (účtování způsobem „B“.....	58
8.11. Zaúčtování na konci roku (účtování způsobem „B“).....	59
8.12. Inventura k 31.12. (účtování způsobem „B“).....	59
8.13. Souvislé příklady na účtování materiálu způsobem „B“.....	60
8.14. Celkové schéma zaúčtování.....	63
9. ÚČTOVÁNÍ ZBOŽÍ ZPŮSOBEM „B“.....	64
9.1. PF za zboží.....	64
9.2. PF za zboží + DPH.....	64
9.3. Účtování dodávky zboží bez faktury od dodavatele.....	65
9.4. VF za prodej zboží + obchodní marže.....	66
9.5. VF za prodej zboží + obchodní marže + DPH.....	66
9.6. Převod PZ k 1.1. (způsob „B“).....	67
9.7. Zaúčtování na konci roku (způsob „B“).....	67
9.8. Inventura k 31.12.....	68
9.9. Souvislé příklady na účtování zboží způsobem „B“.....	68
9.10. Celkové schéma zaúčtování.....	70
10. DLOUHODOBÝ MAJETEK - DAŇOVÉ ODPISY.....	71
10.1. Odpisové skupiny § 30 zákona o daních z příjmů.....	71
10.2. Rovnoměrná metoda odpisování (§ 31 zákona o daních z příjmů) pro DLHM.....	71
10.3. Zrychlená metoda odpisování (§ 32 zákona o daních z příjmů) pro DLHM.....	72
10.4. Odpisování dlouhodobého nehmotného majetku.....	74

11. ÚČTOVÁNÍ DLHM A DLNM	75
11.1. PF za pořízení DLHM	75
11.2. PF za pořízení DLHM + DPH	75
11.3. Platba PF z běžného účtu, hotově	76
11.4. Zařazení DLHM do užívání	76
11.5. Odpisování DLHM	77
11.6. Prodej DLHM před dokončením odpisování – odpis zůstatkové ceny	77
11.7. Vyřazení DLHM z užívání	77
11.8. VF za prodej DLHM v zůstatkové ceně	78
11.9. VF za prodej DLHM + obchodní marže	78
11.10. VF za prodej DLHM + obchodní marže + DPH	79
11.11. Úhrada VF na běžný účet, hotově	79
11.12. Souvislé příklady na účtování DLHM	80
11.13. PF za pořízení DLNM, zařazení do užívání, odpisy (daňové = účetní), vyřazení, prodej	82
11.14. Celkové schéma zaúčtování	83
11.15. Celkové účtování DLNM	84
12. ÚČTOVÁNÍ MEZD ZAMĚŠTANCŮ	85
12.1. Hrubé mzdy zaměstnanců	85
12.2. Výpočet čisté mzdy - k výpočtu použijte tabulku ze str. 93	85
12.3. Zdravotní a sociální pojištění zaměstnance	88
12.4. Zdravotní a sociální pojištění zaměstnavatele (za své zaměstnance)	88
12.5. Záloha na daň z příjmů zaměstnance	89
12.6. Výplata čisté mzdy zaměstnance hotově, odvod na bankovní účet	89
12.7. Odvod zdravotního pojištění (zaměstnanec + zaměstnavatel)	90
12.8. Odvod sociálního pojištění (zaměstnanec + zaměstnavatel)	90
12.9. Odvod zálohy na daň z příjmů zaměstnance	91
12.10. Souvislé příklady na účtování mezd	91
12.11. Schéma účtování MZDY	93
13. ÚČTOVÁNÍ SMĚNEK	94
13.1. Účtování krátkodobých směnek k inkasu	94
13.2. Účtování krátkodobých směnek k úhradě	94
13.3. Eskont směnky bankou	95
13.4. Schéma účtování směnek	96
14. ÚČTOVÁNÍ DANÍ A DOTACÍ	97
14.1. Účtování daní	97
14.2. Účtování dotací	98
14.3. Schéma účtování daní a dotací	99
15. ÚČTOVÁNÍ NA FINANČNÍCH ÚČTECH	100
16. ÚČTOVÁNÍ NA KAPITÁLOVÝCH ÚČTECH	101
16.1. Základní kapitál, změny základního kapitálu (zvýšení ZK, snížení ZK)	101
16.2. Schéma otevírání účtů při založení společnosti	102
17. OPRAVNÉ POLOŽKY K POHLEDÁVKÁM	103
17.1. Zákonné opravné položky k pohledávkám	103
17.2. Ostatní opravné položky k pohledávkám	103
17.3. Souvislý příklad na účtování opravných položek k pohledávkám	104
17.4. Schéma účtování zákonných opravných položek k pohledávkám	104
17.5. Schéma účtování ostatních opravných položek k pohledávkám	104

18. ÚČTOVÁNÍ O NÁKLADECH A VÝNOSECH, ČASOVÉ ROZLIŠENÍ	105
18.1. Náklady a výnosy	105
18.2. Časové rozlišení nákladů a výnosů	106
19. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ VE SCHVALOVACÍM ŘÍZENÍ	106
19.1. Otevření účetních knih na počátku nového účetního období	106
19.2. Rozdělení zisku (účet 431 – HV ve schvalovacím řízení)	107
19.3. Vypořádání ztráty (účet 431 – HV ve schvalovacím řízení)	107
19.4. Schéma rozdělení zisku	107
20. SOUVISLÝ PŘÍKLAD	109
20.1. Sestavení počáteční rozvahy	109
20.2. Počáteční účet rozvahový	109
20.3. Otevření jednotlivých účtů	109
20.4. Vypracování Denšku	110
20.5. Zaúčtování jednotlivých účetních operací	111
20.6. Uzavření jednotlivých účtů	111
20.7. Účet zisků a ztrát	111
20.8. Konečný účet rozvahový	111
20.9. Konečná rozvaha	111
21. TABULKA SAZEB ZÁLOH DANĚ Z PŘÍJMU	112
22. ODPISY DLOUHODOBÉHO HNOTNÉHO MAJETKU	112
23. PŘÍKLAD ÚČTOVÉHO ROZVRHU (OSNOVY) PRO PODNIKATELE	113

1. MAJETEK ÚČETNÍ JEDNOTKY	117
1.1. Dělení majetku	117
1.2. Příklady na členění majetku	118
1.3. Dlouhodobý hmotný majetek	118
1.4. Dlouhodobý nehmotný majetek	118
1.5. Zásoby	118
1.6. Zdroje krytí majetku	118
2. ROZVAHA ÚČETNÍ JEDNOTKY	119
2.1. Příklady na zařazení aktiv a pasiv	119
2.2. Rozvaha a její využití	119
2.3. Změny v rozvaze	119
2.4. Základní vztahy v rozvaze, výpočet základního kapitálu	120
2.5. Sestavení rozvahy	120
3. ROZDĚLENÍ ÚČTŮ, ZPŮSOB A POUŽITÍ ZÁPISU NA JEDNOTLIVÉ ÚČTY	121
3.1. Účet v soustavě účetnictví	121
3.2. Použití směrné účtové osnovy pro podnikatele, účtový rozvrh účetní jednotky	121
3.3. Rozvahové účty	122
3.4. Výsledkové účty	123
3.5. Závěrkové účty	124
3.6. Souvztáhnost a podvojnost v zaúčtování, účtový předpis	125
3.7. Účetní doklady a knihy v účetnictví	126
4. OCEŇOVÁNÍ MAJETKU	127
4.1. Oceňování majetku (jednotlivé skupiny)	127
4.2. Oceňování zásob stejného druhu při výdeji ze skladu	127
4.3. Příklad na metodu FIFO	128
4.4. Příklad na metodu váženého aritmetického průměru	128
4.5. Příklad na oceňování v pevné ceně	128
5. ÚČTOVÁNÍ MATERIÁLU VARIANTA „A“ – PŘÍKLADY K ZAÚČTOVÁNÍ	129
5.1. PF za pořízení materiálu	129
5.2. PF + DPH za pořízení materiálu	129
5.3. Platba PF z běžného účtu, hotově	130
5.4. Příjemka materiálu na sklad	130
5.5. Výdejka materiálu ke spotřebě	131
5.6. Výdejka materiálu k prodeji	131
5.7. VF za prodej materiálu + obchodní marže	131
5.8. VF za prodej materiálu + obchodní marže + DPH	132
5.9. Úhrada VF na běžný účet, hotově	132
5.10. Inventarizační rozdíly	132
5.11. Zaúčtování na konci roku	133
5.12. Souvislé příklady na zaúčtování materiálu způsobem „A“	133
6. ÚČTOVÁNÍ ZBOŽÍ ZPŮSOBEM „A“	136
6.1. PF za pořízení zboží	136
6.2. PF + DPH za pořízení zboží	136
6.3. Platba PF z BÚ, hotově	137
6.4. Příjemka zboží na sklad	137
6.5. Výdejka zboží k prodeji	138
6.6. VF za prodej zboží + obchodní marže	138
6.7. VF za prodej zboží + obchodní marže + DPH	138
6.8. Úhrada VF na BÚ, hotově	139
6.9. Inventarizační rozdíly	139
6.10. Zaúčtování na konci roku	139
6.11. Souvislé příklady na účtování zboží způsobem „A“	140

7. ÚČTOVÁNÍ ZÁSOB VLASTNÍ VÝROBY	142
7.1. Příjemka výrobků na sklad	142
7.2. Výdejka výrobků k prodeji	142
7.3. VF za prodej výrobků	143
7.4. VF za prodej výrobků + DPH	143
7.5. Úhrada VF na běžný účet, hotově	143
7.6. Přírůstek a úbytek nedokončené výroby	144
7.7. Přírůstek a úbytek polotovárů vlastní výroby	144
7.8. Souvislé příklady na zásoby vlastní výroby	144
8. ÚČTOVÁNÍ MATERIÁLU ZPŮSOBEM „B“	145
8.1. PF za materiál	145
8.2. PF za materiál + DPH	146
8.3. Platba PF z běžného účtu, hotově	146
8.4. Účtování příjmu materiálu bez faktury od dodavatele	146
8.5. Prodej materiálu	147
8.6. VF za prodej materiálu + obchodní marže	147
8.7. VF za prodej materiálu + obchodní marže + DPH	147
8.8. Úhrada VF na běžný účet, hotově	148
8.9. Inventarizační rozdíly	148
8.10. Převed PZ k 1. 1. (účtování způsobem „B“)	148
8.11. Zaúčtování na konci roku (účtování způsobem „B“)	149
8.12. Inventura k 31. 12. (účtování způsobem „B“)	149
8.13. Souvislé příklady na účtování materiálu způsobem „B“	149
9. ÚČTOVÁNÍ ZBOŽÍ ZPŮSOBEM „B“	151
9.1. PF za zboží	151
9.2. PF za zboží + DPH	152
9.3. Účtování dodávky zboží bez faktury od dodavatele	152
9.4. VP za prodej zboží + obchodní marže	153
9.5. VF za prodej zboží + obchodní marže + DPH	153
9.6. Převed PZ k 1. 1. (způsob „B“)	153
9.7. Zaúčtování na konci roku (způsob „B“)	154
9.8. Inventura k 31. 12.	154
9.9. Souvislé příklady na zaúčtování zboží způsobem „B“	154
10. DLOUHODOBÝ MAJETEK – DAŇOVÉ ODPISY	155
10.1. Odpisové skupiny § 30 zákona o daních z příjmu pro DLHM	155
10.2. Rovnoměrná metoda odpisování § 32 zákona o daních z příjmu	155
10.3. Zrychlená metoda odpisování § 32 zákona o daních z příjmu	156
10.4. Odpisování dlouhodobého nehmotného majetku	158
11. ÚČTOVÁNÍ DLHM – PŘÍKLADY	158
11.1. PF za pořízení DLHM	158
11.2. PF za pořízení DLHM + DPH	159
11.3. Platba PF z běžného účtu, hotově	159
11.4. Zařazení DLHM do užívání	159
11.5. Odpisování DLHM	160
11.6. Prodej DLHM před dokončením odpisování – odpis zůstatkové ceny	160
11.7. Vyřazení DLHM z užívání	160
11.8. VF za prodej DLHM v zůstatkové ceně	160
11.9. VF za prodej DLHM + obchodní marže	160
11.10. VF za prodej DLHM + obchodní marže + DPH	161
11.11. Úhrada VF z běžného účtu, hotově	161
11.12. Souvislé příklady na zaúčtování DLHM	161
11.13. PF za pořízení DLHM, zařazení do užívání, odpisy (daňové = účetní), prodej	163

12. ÚČTOVÁNÍ MEZD ZAMĚŠTNANCŮ	164
12.1. Hrubé mzdy zaměstnanců	164
12.2. Vyjádření čisté mzdy z hrubé.....	164
12.3. Zdravotní a sociální pojištění zaměstnance	165
12.4. Zdravotní a sociální pojištění zaměstnavatele (za své zaměstnance)	165
12.5. Záloha na daň z příjmů zaměstnance	166
12.6. Výplata čisté mzdy zaměstnance hotově, odvod na bankovní účet	166
12.7. Odvod zdravotního pojištění (zaměstnanec + zaměstnavatel).....	166
12.8. Odvod sociálního pojištění (zaměstnanec + zaměstnavatel)	167
12.9. Odvod zálohy na daň z příjmu zaměstnance.....	167
12.10. Souvislé příklady na účtování mezd	167
13. ÚČTOVÁNÍ SMĚNEK	169
13.1. Účtování krátkodobých směnek k inkasu.....	169
13.2. Účtování krátkodobých směnek k úhradě	169
13.3. Eskont směnky bankou	169
14. ÚČTOVÁNÍ DANÍ A DOTACÍ	170
14.1. Účtování daní	170
14.2. Účtování dotací.....	171
15. ÚČTOVÁNÍ NA FINANČNÍCH ÚČTECH	171
16. ÚČTOVÁNÍ NA KAPITÁLOVÝCH ÚČTECH	173
16.1. Základní kapitál, změny základního kapitálu (zvýšení ZK, snížení ZK).....	173
17. OPRAVNÉ POLOŽKY K POHLEDÁVKÁM	174
17.1. Zákonné opravné položky k pohledávkám.....	174
17.2. Ostatní opravné položky k pohledávkám	174
17.3. 174	
18. ÚČTOVÁNÍ O NÁKLADECH A VÝNOSECH, ČASOVÉ ROZLIŠENÍ	174
18.1. Náklady a výnosy.....	174
18.2. Časové rozlišení nákladů a výnosů.....	175
19. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ VE SCHVALOVACÍM ŘÍZENÍ	176
19.1. Otevírání účetních knih na počátku nového účetního období	176
19.2. Rozdělení zisku.....	176
19.3. Vypořádání ztráty.....	177
20. SOUVISLÝ PŘÍKLAD	177
20.1. Sestavení počáteční rozvahy	177
20.2. Počáteční účet rozvahy.....	177
20.3. Otevření jednotlivých účtů	177
20.4. Vypracování Deníku	178
20.5. Zaučtování jednotlivých účetních operací	178
20.6. Uzavření jednotlivých účtů	178
20.7. Účet zisků a ztrát.....	180
20.8. Konečný stav rozvahy	180
20.9. Konečná rozvaha.....	180